

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 20. maaliskuuta 2015
(OR. en)

EUCO 11/15

CO EUR 1
CONCL 1

SAATE

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (19. ja 20. maaliskuuta 2015)
– Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I ENERGIAUNIONI

1. EU on sitoutunut rakentamaan komission puitestrategian pohjalta energiaunionia, johon kuuluu kauaskantoinen ilmastopolitiikka. Strategian kaikki viisi ulottuvuutta liittyvät läheisesti toisiinsa ja vahvistavat toisiaan (energiaturvallisuus, solidaarisuus ja luottamus; täysin yhdenmetyt eurooppalaiset energiamarkkinat; kysyntää hillitsevä energiatehokkuus; vähähiilinen talous; tutkimus, innovointi ja kilpailukyky). EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot jatkavat työtään, ja neuvosto raportoi siitä Eurooppa-neuvostolle joulukuuhun mennessä. Eurooppa-neuvosto aikoo edelleen antaa asiassa ohjeistusta.
2. Eurooppa-neuvosto korosti energiaunionin kaikkien ulottuvuuksien tärkeyttä. Tänäpä se keskittyi niiden eräisiin näkökohtiin ja kehotti
 - a) nopeuttamaan sähkön ja kaasun infrastruktuurihankkeita, mukaan lukien erityisesti syrjäseutualueiden yhteenliitännät¹, energiaturvallisuuden ja hyvin toimivien energian sisämarkkinoiden varmistamiseksi;
 - b) panemaan kokonaisuudessaan täytäntöön voimassa olevan energialainsäädännön ja valvomaan tiukasti sen noudattamista;
 - c) vahvistamaan sähkön ja kaasun toimitusvarmuutta koskevaa lainsäädäntökehystä; energiaturvallisuutta voidaan lisätä myös vahvoilla verkoilla, paremmalla energiatehokkuudella ja käyttämällä kotoperäisiä energiavaroja sekä turvallista ja kestävää vähähiilistä teknologiaa;

¹ Ranskan, Portugalin, Espanjan, komission ja Euroopan investointipankin tuore sopimus on myönteinen edistysaskel sähköyhteenliitännöjen 10 prosentin tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2020 mennessä. Myös Baltian maiden sopimus siirtyä jäsenvaltioiden synkroniseen toimintaan Manner-Euroopan verkossa parantaa osaltaan energiaturvallisuutta, ja sitä edistää myös keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan kaasuyhteenliitännöjen korkean tason työryhmän toiminta. Tässä yhteydessä komissiota kannustetaan perustamaan alueellisia, kaikista keskeisistä toimijoista koostuvia korkean tason työryhmiä, joiden tehtävänä on varmistaa, että edistymistä yhteistä etua koskevien hankkeiden valinnassa ja rahoituksessa seurataan säännöllisesti.

- d) varmistamaan, että kaikki sopimukset, jotka liittyvät kaasun ostamiseen ulkoisilta toimittajilta, ovat täysin EU:n oikeuden mukaisia, erityisesti lisäämällä tällaisten sopimusten avoimuutta ja yhteensopivuutta EU:n energiaturvallisuusmääräysten kanssa. Kaupallisiin kaasuntoimitussopimuksiin liittyvien kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuus on taattava;
- e) arvioimaan eri vaihtoehtoja vapaaehtoista kysynnän yhdistämistä koskeviksi mekanismeiksi, jotka ovat kaikilta osin WTO:n ja EU:n kilpailusääntöjen mukaiset;
- f) kehittämään tehokkaamman ja joustavan markkinarakenteen, johon kuuluisi tehostettu alueellinen yhteistyö, myös naapurimaiden kanssa, ja jolla tuettaisiin uusiutuvan energian integroimista markkinoille, sekä varmistamaan, että julkinen rahoitus soveltuu sisämarkkinoille ja että jäsenvaltioiden oikeutta päättää omasta energialähteiden yhdistelmästä kunnioitetaan. Tämä helpottaa kohtuuhintaisen energian tarjoamista kotitalouksille ja teollisuudelle;
- g) tarkistamaan ja kehittämään lainsäädäntöä päästövähennysten, energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla vuoden 2030 tavoitteisiin pääsyn tueksi; kehittämään luotettavan ja läpinäkyvän hallintojärjestelmän;
- h) laatimaan energiaan ja ilmastoon liittyvän teknologia- ja innovaatiostrategian, johon kuuluu myös esimerkiksi seuraavan sukupolven uusiutuva energia, sähkön varastointi ja hiilidioksidin talteenotto ja varastointi, asumisen energiatehokkuuden parantaminen sekä kestävä liikenne;
- i) käyttämään kaikkia ulkopolitiikan välineitä strategisten energiakumppanuuksien solmimiseksi painoarvoaan lisäävien energian tuottaja- ja kauttakulkumaiden kanssa erityisesti energiaturvallisuuden edistämiseksi; samalla on varmistettava, että jäsenvaltioiden suvereniteetti ja suvereenit oikeudet tutkia ja kehittää omia luonnonvarojaan turvataan.

3. Eurooppa-neuvosto tukee toiminnan tehokasta koordinoitua harjoittamalla ennen Pariisin ilmastokokousta (COP 21) aktiivista eurooppalaista ilmastodiplomatiaa, mikä vastaa lokakuun 2014 Eurooppa-neuvoston vahvistamaa kunnianhimoista tavoitetta, kuten EU:n ja sen jäsenvaltioiden äskettäin esittämästä asiakirjasta ilmenee. Se kehottaa kaikkia osapuolia, joille se on mahdollista, suurimmat taloudet mukaan lukien, toimittamaan omat asiakirjansa maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi on etsittävä tarmokkaammin ratkaisuja rahoitukseen, teknologian siirtoon ja valmiuksien kehittämiseen, jotka ovat keskeisiä kysymyksiä Pariisissa tavoiteltavaa kunnianhimoista sopimusta ajatellen.

II EUROOPPALAINEN OHJAUSJAKSO SEKÄ KASVU JA TYÖLLISYYS

4. Eurooppa-neuvosto keskusteli Euroopan taloustilanteesta ja jäsenvaltioiden käynnistämien keskeisten rakenneuudistusten toteuttamisesta. Se hyväksyi vuotuisen kasvuselvityksen kolme peruspilaria (investoinnit, rakenneuudistukset ja kasvua edistävä julkisen talouden vakauttaminen) ja kehotti jäsenvaltioita ottamaan nämä prioriteetit huomioon tulevissa kansallisissa uudistusohjelmissaan sekä vakaus- tai lähentymisohjelmissaan.
5. Neuvoston hyväksymä yleisnäkemyks Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) on tärkeä askel siihen suuntaan, että lainsäätäjät voivat sopia säädöksestä kesäkuuhun mennessä, jotta ESIR voidaan ottaa kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2015 puolivälissä. EIP-ryhmän ja kansallisten kehityspankkien yhteistyötä on tarpeen vahvistaa, ja ESIRin tulisi täydentää nykyisiä EU:n ohjelmia ja EIP-ryhmän perinteisiä toimia ja tuoda niihin oma lisänsä.
6. Eurooppa-neuvosto keskusteli Yhdysvaltojen kanssa käytävien TTIP-neuvottelujen etenemisestä. EU:n ja Yhdysvaltojen tulisi pyrkiä kaikkiin keinoin saamaan neuvottelut kunnianhimoisesta, kattavasta ja kumpaakin osapuolta hyödyttävästä sopimuksesta päätökseen vuoden loppuun mennessä. Jäsenvaltioiden ja komission olisi tehostettava tiedottamista sopimuksen hyödyistä ja lisättävä vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa.

III ULKOSUHTEET

Euroopan naapuruuspolitiikka

7. Meneillään olevassa Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelussa olisi varmistettava, että EU:n vahva sitoutuminen jatkuu suhteissa sekä itäisiin että eteläisiin kumppaneihin. Eurooppa-neuvosto käy eteläisestä naapurustosta laajemman keskustelun lokakuussa. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että Barcelonassa pidetään 13. huhtikuuta ministerikokous, joka tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden kuulla eteläisten kumppanien näkemyksiä.

Itäisen kumppanuuden huippukokous Riassa

8. EU on täysin sitoutunut itäiseen kumppanuuteen. Se tiivistää eriytetysti suhteita kaikkiin kuuteen kumppaniinsa. Erityisesti olisi pyrittävä edistämään yhteistyötä valtiorakenteiden kehittämisen, liikkuvuuden ja ihmisten välisten kontaktien, markkinamahdollisuuksien ja yhteenliittäntöjen aloilla. Eurooppa-neuvosto toivoo, että kaikki jäsenvaltiot ratifioivat mahdollisimman pian pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppa-alueet sisältävät assosiaatiosopimukset Georgian, Moldovan tasavallan ja Ukrainan kanssa.

Venäjä ja Ukraina

9. Eurooppa-neuvosto kehotti kaikkia osapuolia panemaan nopeasti ja kokonaisuudessaan täytäntöön Minskin sopimukset ja noudattamaan sitoumuksiaan, ja se korosti tältä osin Venäjän viranomaisten vastuuta. EU on valmis tukemaan prosessia etenkin siltä osin kuin on kyse Etyjin valmiuksista ja edellytyksistä valvoa ja todentaa Minskin sopimusten täytäntöönpanoa. Lisäksi EU aikoo jatkaa toimiaan energia-alan kolmenvälisissä prosesseissa sekä EU:n ja Ukrainan pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen toteuttamisessa.
10. Venäjän federaatiota vastaan hyväksyttiin 31. heinäkuuta 2014 rajoittavia toimenpiteitä, joita vahvistettiin 8. syyskuuta 2014. Eurooppa-neuvosto katsoi, että toimenpiteiden keston olisi oltava selkeästi sidoksissa Minskin sopimusten täysimääräiseen täytäntöönpanoon, jonka on määrä tapahtua vasta 31. joulukuuta 2015 mennessä. Tarvittavat päätökset tehdään lähikuukausina. Eurooppa-neuvosto on valmis toteuttamaan lisätoimia tarvittaessa.

11. Eurooppa-neuvosto ei tunnusta Krimin ja Sevastopolin laitonta liittämistä Venäjän federaatioon, tuomitsee sen edelleen ja on jatkossakin sitoutunut tunnustamattomuuspolitiikkansa tinkimättömään täytäntöönpanoon.
12. EU aikoo edelleen tukea Ukrainan uudistusprosessia yhdessä muiden avunantajien kanssa ja IMF:n ehdollisuutta noudattaen. Eurooppa-neuvosto kehotti hyväksymään Ukrainan kolmannen makrotaloudellisen tukipaketin kiireellisenä. Se pani merkille Ukrainan hallituksen tähänastiset uudistustoimet ja kehotti sitä tehostamaan toimiaan entisestään.
13. Eurooppa-neuvosto korosti, että Venäjän käynnissä oleviin disinformaatiokampanjoihin on reagoitava, ja kehotti korkeaa edustajaa yhteistyössä jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten kanssa laatimaan kesäkuuhun mennessä strategisen viestinnän toimintaohjelman. Viestintäryhmän perustaminen on ensi askel tähän suuntaan.

Libya

14. Libyan kriisi on vakava haaste kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle, ja se vaatii EU:n täyden huomion. Eurooppa-neuvosto vaati välitöntä ja ehdotonta tulitaukoa ja kehotti Libyan osapuolia sopimaan pikaisesti kansallisen yhtenäisyyden hallituksesta. Ainoastaan poliittinen ratkaisu voi avata kestävästi tien demokratiaan siirtymiselle. EU on sitoutunut käynnissä oleviin YK:n toimiin ja aikoo lisätä nykyistä tukeaan YK:n Libyan-tukioperaatiolle (UNSMIL) ja yhtenäisyysprosessille. Se antaa tunnustusta YK:n pääsihteerin erityisedustajan työlle.
15. Heti kun kansallisen yhtenäisyyden hallituksesta on päästy sopimukseen, EU on valmis tukemaan, käyttäen kaikkia välineitään täysimääräisesti, alueen maiden ja kansainvälisten kumppanien kanssa sen toteuttamista. Korkea edustaja tulee tekemään ehdotuksia, kuten
16. maaliskuuta 2015 kokoontuneen neuvoston istunnossa sovittiin. EU tehostaa terrorisminvastaisia toimiaan alueella asiaankuuluvien kumppanien kanssa.

16. Eurooppa-neuvosto pitää valitettavana, että muuttajia menehtyy edelleen merellä. Ilmiötä ovat huomattavasti lisänneet järjestäytyneet ihmisten salakuljettajat ja ihmiskauppiat. Neuvostossa lokakuussa 2014 sovittujen, muuttovirtojen parempaa hallintaa koskevien toimien täytäntöönpanoa olisi nyt tehostettava, muun muassa vahvistamalla Frontexin keskisellä Välimerellä toteuttamaa Triton-operaatiota. Lähtö- ja kauttakulkumaille annettavan EU:n tuen lisääminen edellyttää entistä yhtenäisempiä toimia. Muuttoliikkeen asianmukainen hallinta on koko EU:n asia. Eurooppa-neuvosto suhtautuu sen vuoksi myönteisesti komission aloitteeseen esittää toukokuussa Euroopan muuttoliikeohjelma, jota ohjaavia tavoitteita ovat tehokas turvapaikkapolitiikka, hyvin hallittu laillinen muuttoliike, laittoman muuttoliikkeen torjunta ja ehkäisy sekä ulkorajojen turvaaminen.
17. Euroopan unioni jatkaa lähikuukausina tilanteen seuraamista paikan päällä erittäin tiiviisti.

*

* *

Valtion- tai hallitusten päämiehet hyväksyivät puheenjohtaja Tuskin ehdotuksen, jonka mukaan Jeppe Tranholm-Mikkelsen on seuraava neuvoston pääsihteeri, ja kehottivat neuvostoa nimittämään hänet virallisesti mahdollisimman pian.
